

עיצוב אוניברסלי ללמידה

Universal Design for Learning - UDL

מסגרת של קווים מנחים לפיתוח פעילויות וסביבות למידה גמישות, המותאמות לשונות בין לומדים ומאפשרות להם הזדמנות שווה ללמידה, ללא תלות ביכולתיהם ובצרכיהם המגוונים.

מטרת העיצוב האוניברסלי ללמידה:

להדריך כל לומד להיות הלומד הכי טוב שהוא יכול. לומד מומחה!

מגוון וריבוי של נקודות חיבור	מגוון וריבוי של אופני העברה	מגוון וריבוי של דרכי הבעה וביטוי
רתמו את תחומי העניין <ul style="list-style-type: none"> אפשרו בחירה חופשית ואוטונומיה מקסמו רלוונטיות, ערך ואותנטיות צמצמו הפרעות והסחות דעת אפשרויות 	ספקו מגוון כלים לתפיסת החומר הנלמד <ul style="list-style-type: none"> ספקו דרכים להתאמת תצוגת המידע הציעו אלטרנטיבות למידע אודיטורי וויזואלי 	ספקו אפשרויות שונות לתנועה ולפעילות פיזית <ul style="list-style-type: none"> גונו את השיטות לתגובה ולניווט שפרו את הגישה לכלים ולטכנולוגיות מסייעות
טפחו התמדה ומאמץ מתמשך <ul style="list-style-type: none"> הדגישו מטרות ויעדים ואת חשיבותם גונו את הדרישות ואת המשאבים, כך שייצרו אתגר אופטימלי טפחו קהילת לומדים, שיתוף פעולה ותקשורת הרבו במתן משוב מבוסס מומחיות 	אפשרו הבנה בשפות שונות, וביטוי מילולי, מתמטי וסמלי <ul style="list-style-type: none"> הסבירו את אוצר המילים והסמלים הבהירו תחביר ומבנה טקסט סייעו בפענוח של טקסט, תווים מתמטיים וסמלים קדמו הבנה ללא תלות בשפה הדגישו דרך מדיות ואמצעי המחשה שונים 	ספקו אפשרויות להבעה ולתקשורת <ul style="list-style-type: none"> השתמשו בערוצי מדיה שונים השתמשו בכלים שונים לבנייה והרכבת החומר ולפתרון בעיות תכננו את רצף חומרי הלימוד והתרגול לפי דרגות קושי
טפחו ויסות עצמי <ul style="list-style-type: none"> קדמו ציפיות ואמונות המטפחות מוטיבציה טפחו מיומנויות ואסטרטגיות להתמודדות תמכו בפיתוח יכולת רפלקציה והערכה עצמית 	ספקו אמצעים מגוונים להבנת החומר הנלמד <ul style="list-style-type: none"> "הפעילו" ידע קודם או ספקו את הידע הנדרש ללימוד הדגישו תבניות, דפוסים, קשרים מאפיינים ורעיונות משמעותיים הדריכו עיבוד מידע, ויזואליזציה ומניפולציה של החומר קדמו הכללה של החומר ויישומו 	ספקו אפשרויות לניהול הלמידה (פונקציות מנהלתיות) <ul style="list-style-type: none"> הדריכו הצבת מטרות ויעדים מתאימים תמכו בתכנון ובפיתוח אסטרטגי קדמו את יכולת המעקב והבקרה של התלמיד אחר תהליך הלימוד
לומד מומחה, שהינו...	בעל ידע ותושיה	מכוון מטרה ואסטרטגיה
<ul style="list-style-type: none"> נלהב ללמידה חדשה ומונע על ידי הרצון להתמקצע בלמידה עצמה מכוון מטרות בלמידתו ידע איך להציב יעדים לימודיים נשאתגיים עבור עצמו ידע כיצד לשמר מאמץ ותמידות מאתר ומוסות תגובות רגשיות אשר עשויות לעכב את הצלחתו או להוות הסחת דעת 	<ul style="list-style-type: none"> מביא ללמידה ידע קודם מפעיל את הידע הקודם לזיהוי, ארגון והטמעת מידע חדש מזהה את הכלים והמשאבים שיעזרו לו למצוא, להבנות ולזכור מידע חדש ידע איך להפוך מידע חדש למידע שימושי ומשמעותי 	<ul style="list-style-type: none"> הוגה תוכניות ללמידה מפתח אסטרטגיות וטקטיקות יעילות המשפרות את הלמידה מארגן משאבים וכלים המאפשרים למידה נמצא בבקרה אחר התקדמותו מזהה את חזקותיו וחולשותיו כלומר נוטש תכניות ואסטרטגיות אשר התבררו כבלתי יעילות

חשוב להדגיש: המטרה אינה לעשות שימוש בשלושת העקרונות בכל תכנית שיעור, אלא לאפשר להם להדריך את הלמידה לאורך זמן.